

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 146/2010-34

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. júna 2010 v senáte zloženom z predsedu Juraja Horvátha a zo sudcov Sergeja Kohuta a Lajosa Mészároša prerokoval prijatú sťažnosť Ing. I. L., K., zastúpenej advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 120/05 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 120/05 porušil základné právo Ing. I. L., aby sa jej vec prerokovala bez zbytočných priet'ahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Ing. I. L. priznáva primerané finančné zadostúčinenie v sume 2 000 € (slovom dvetisíc eur), ktoré jej je Okresný súd Košice I p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Ing. I. L. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 444,04 € (slovom štyristoštyridsaťštyri eur a štyri centy), ktorú je Okresný súd Košice I p o v i n n ý vyplatiť na účet jej advokátky JUDr. I. R., K., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 146/2010-14 z 24. marca 2010 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť Ing. I. L., K. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 120/05 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplynulo, že v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 120/05, ktoré sa začalo na okresnom súde návrhom podaným 28. júna 2005, sa sťažovateľka domáha zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam.

Sťažovateľka poukazuje predovšetkým na skutočnosť, že konanie po štyroch rokoch a piatich mesiacoch nie je doteraz právoplatne skončené a vo veci nebolo vydané žiadne meritórne rozhodnutie.

Sťažovateľka okrem podrobného chronologického popisu priebehu konania v sťažnosti ďalej uvádza:

„Sťažovateľka podala návrh dňa 28. 6. 2005, vyjadrenie odporcu jej bolo doručené až dňa 23. 3. 2006, teda až po uplynutí 9 mesiacov odo dňa podania návrhu. Po tom, čo sa sťažovateľka k nemu vyjadrila okresný súd nevykonal žiadny úkon až do dňa 28. 5. 2007, kedy ju po 1 roku a 2 mesiacoch od podania vyjadrenia vyzval na zaplatenie doplatku súdneho poplatku.

Prvé pojednávanie vo veci sa uskutočnilo až dňa 12. 9. 2007, teda po uplynutí 2 rokov a takmer 3 mesiacov. Na oznámenie súhlasu s priemernými cenami bytov bola sťažovateľka vyzvaná až po uplynutí 5 mesiacov od prvého pojednávania vo veci a druhé pojednávanie vo veci sa uskutočnilo až po uplynutí 9 mesiacov od prvého pojednávania. Táto doba vzhľadom na to, že prvé pojednávanie bolo odročené za účelom vykonania dokazovania dopytom na realitné kancelárie v Košiciach za neopodstatnene dlhú dobu.

Za absolútne zbytočný úkon považuje sťažovateľka výzvu súdu zo dňa 1. 7. 2009, na ktorú reagovala podaním dňa 6. 7. 2009, ktorou ju okresný súd vyzval na oznámenie jej súhlasu s priemernými cenami bytov, ktoré boli totožné ako vo výzve predchádzajúcej doručenej dňa 19. 2. 2008.(...)

(...) súd nariadil znalecké dokazovanie uznesením zo dňa 1. 8. 2008 na návrh odporcu a po uplynutí 11 mesiacov od jeho nariadenia, zrazu vyzval sťažovateľku na opätovné odsúhlasenie priemerných cien bytov ako vo výzve zo dňa 19. 2. 2008, pretože odporca už s vykonaním znaleckého dokazovania nesúhlasí (...).

Sťažovateľka so zreteľom na úkony okresného súdu poukazuje tak na zbytočné prietahy okresného súdu, ako aj na obdobia nečinnosti. Vzhľadom na to, že sťažovateľke doposiaľ nebol doručený znalecký posudok, predpokladá že ani po uplynutí 1 roka a 2 mesiacov, tento podaný nebol a zároveň od jej opätovného odsúhlasenia priemerných cien bytov od ktorého uplynula doba viac ako 4 mesiacov nebolo vo veci nariadené pojednávanie.

Podľa názoru sťažovateľky nie je konanie o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva, ktorého predmetom sú dve nehnuteľnosti tak skutkovo a právne zložitým konaním, ktoré by ospravedlňovalo túto neprimeranú dĺžku konania, teda dobu 4 rokov a takmer 5 mesiacov. Úkony vykonávané okresným súdom nesmerujú k právoplatnému skončeniu konania, nie sú efektívne a sťažovateľka bez vlastného zavinenia a pričinenia ostáva naďalej v stave právnej neistoty. (...)“

Vzhľadom na uvedené podstatné skutočnosti sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti nálezhom takto rozhodol:

„Právo sťažovateľky na prejednanie veci bez zbytočných prietahov zakotvené v článku 48 ods. 2 Ústavy(...) a právo na prerokovanie veci v primeranej lehote zakotvené v čl. 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru bolo postupom Okresného súdu Košice I vo veci sp. zn. 10 C 120/2005 porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje, aby Okresný súd Košice I konal vo veci vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 10 C 120/2005 bez prietahov.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Okresnému súdu Košice I pokračovať v porušovaní namietaných práv sťažovateľky.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľke finančné zadosťučinenie vo výške 4.000 EUR.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľke všetky trovy tohto konania.“

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedom, listom sp. zn. 1SprV/181/2010 z 22. apríla 2010 a právna zástupkyňa sťažovateľky stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu z 10. mája 2010.

2.1 Predseda okresného súdu popísal chronológiu úkonov vykonaných súdom v danej veci a dodal tieto relevantné skutočnosti:

„(...) Po právnej stránke vec nie je náročná. Je však náročná po stránke skutkovej, nakoľko na objektívne zistenie skutkového stavu bolo potrebné nariadenie znaleckého dokazovania, pričom odporca opakovane neposkytol ustanovenému znalcovi súčinnosť, a to ani po písomnej výzve súdu, ani po neskoršom uložení poriadkovej pokuty. K predĺženiu konania prispela aj zmena prístupu účastníkov konania k určovaniu hodnoty predmetných nehnuteľností. Spočiatku súhlasili s priemernou hodnotou nehnuteľností zistenou súdom prostredníctvom realitných kancelárií, neskôr tento prístup zmenili, čo malo za následok nariadenie znaleckého dokazovania súdom. Súdnym znalec do dnešného dňa nemohol podať znalecký posudok pre neposkytnutie súčinnosti zo strany odporcu.

Žiadame upustiť od ústneho pojednania sťažnosti, pretože od tohto pojednania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.(...)“

2.2 Právna zástupkyňa sťažovateľky v reakcii na uvedené vyjadrenie predsedu okresného súdu zaujala takéto stanovisko:

«(...) Priložené vyjadrenie Okresného súdu Košice I obsahuje chronológiu vedeného konania a nijakým spôsobom nespochybňuje tú skutočnosť, že konanie vo veci od roku 2005, v roku 2010 nie je právoplatne skončené. Konanie trvá takmer 5 rokov, počas ktorých úkony Okresného súdu Košice I nesmerovali k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľky, ktorá sa s každým rokom zvyšovala.

Z vyjadrenia okresného súdu zo dňa 22. 04. 2010 nevyplývajú žiadne skutočnosti, ktoré by vyvracali dôvodnosť záveru o tom, že v konaní vedenom pod sp. zn. 10C 120/2005 dochádza k zbytočným prieťahom, že toto konanie je neprimerane dlhé a že zodpovedným za zbytočné prieťahy a neprimeranú dĺžku konania je práve okresný súd. Ako vyplýva zo samotného vyjadrenia, v konaní možno zistiť obdobia úplnej nečinnosti okresného súdu.

Okresný súd Košice I vo svojom vyjadrení konštatuje, že „po právnej stránke vec nieje náročná. Je však náročná po stránke skutkovej (...)“

Podľa názoru sťažovateľky nie je konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, ktorého predmetom sú dve nehnuteľnosti tak skutkovo a právne zložitým konaním, ktoré by ospravedlňovalo túto neprimeranú dĺžku konania, teda dobu takmer 5 rokov.

Konanie začalo na návrh sťažovateľky, ktorý bol Okresnému súdu Košice I doručený ešte dňa 28. 06. 2005. Prvé pojednávanie vo veci sa uskutočnilo až dňa 12. 09. 2007, pričom toto pojednávanie bolo odročené práve za účelom vykonania dokazovania dopytom na realitné kancelárie v Košiciach.

Na oznámenie súhlasu s priemernými cenami bytov bola sťažovateľka vyzvaná až po uplynutí 5 mesiacov od prvého pojednávania vo veci, a to výzvou zo dňa 04. 02. 2008, ktorá mi, ako jej právnej zástupkyni bola doručená dňa 19. 02. 2008. Oznámením zo dňa 20. 02. 2008 som ja, ako právna zástupkyňa sťažovateľky oznámila súdu na základe jeho výzvy zo dňa 04. 02. 2008, že sťažovateľka súhlasí s priemernými cenami bytov uvedenými v predmetnej výzve.

Druhé pojednávanie vo veci sa uskutočnilo až po uplynutí 9 mesiacov od prvého pojednávania, a to dňa 25. 06. 2008, pričom toto pojednávanie bolo uznesením odročené na neurčito za účelom nariadenia znaleckého dokazovania. Sťažovateľka považuje túto dobu vzhľadom na to, že prvé pojednávanie bolo odročené za účelom vykonania dokazovania dopytom na realitné kancelárie v Košiciach za neopodstatnene dlhú dobu. Súd nariadil znalecké dokazovanie uznesením zo dňa 01. 08. 2008 na návrh odporcu.

Podľa názoru okresného súdu je prejednávaná vec náročná po stránke skutkovej, pretože na objektívne zistenie skutkového stavu bolo potrebné nariadenie znaleckého dokazovania. Napriek tomuto konštatovaniu súd nariadil znalecké dokazovanie uznesením zo dňa 01. 08. 2008 na návrh odporcu, teda po viac ako 3 rokoch od podania návrhu vo veci samej.

Výzvou zo dňa 01. 07. 2009, ktorá bola mne, ako právnej zástupkyňi sťažovateľky doručená dňa 06. 07. 2009, okresný súd vyzval sťažovateľku na oznámenie jej súhlasu s priemernými cenami bytov, ktoré boli totožné ako v predchádzajúcej výzve zo dňa 04. 02. 2008. Túto následnú výzvu považuje sťažovateľka ako za absolútne zbytočný úkon. Vo výzve sa v závere uvádza: „... vzhľadom na to, že odporca v tomto konaní nesúhlasí s vykonaním znaleckého posudku, predmetom, ktorého má byť určenie trhovej ceny uvedených nehnuteľností.“ Súd teda po uplynutí 11 mesiacov od nariadenia znaleckého dokazovania zrazu vyzval sťažovateľku na opätovné odsúhlasenie priemerných cien bytov ako vo výzve zo dňa 04. 02. 2008, pretože odporca už s vykonaním znaleckého dokazovania nesúhlasí. Avšak O. s. p. neviaže vykonávanie dôkazov na súhlas účastníka konania. Taktiež okresný súd sa v chronológii predmetného konania, ktorá sa nachádza v jeho vyjadrení zo dňa 22. 04. 2010, ani nezmieňuje o spomínanej výzve zo dňa 01. 07. 2009. Podaním zo dňa 06. 07. 2009 som ja, ako právna zástupkyňa sťažovateľky oznámila súdu na základe jeho výzvy zo dňa 01. 07. 2009, že sťažovateľka súhlasí s priemernými cenami bytov uvedenými v predmetnej výzve.

Sťažovateľka si opäť dovoľuje dať do pozornosti Ústavnému súdu Slovenskej republiky tú skutočnosť, že takýto postup súdu považuje za neefektívny. Neefektívnosť tohto úkonu vidí sťažovateľka v tom, že je to práve súd, ktorý v súlade s ustanovením § 120 ods. 1 O. s. p. rozhoduje, ktoré z označených dôkazov vykoná. Je zrejmé, že v prípade konania, v ktorom je sťažovateľka účastníčkou konania, súd nariadil znalecké dokazovanie

uznesením zo dňa 01. 08. 2008 na návrh odporcu a po uplynutí 11 mesiacov od jeho nariadenia, zrazu vyzval sťažovateľku na opätovné odsúhlasenie priemerných cien bytov ako vo výzve zo dňa 04. 02. 2008, pretože odporca už s vykonaním znaleckého dokazovania nesúhlasí. O. s. p. neviaže vykonávanie dôkazov na súhlas účastníka konania.

Z priloženej chronológie okresného súdu vyplýva, že potom ako súd nariadil znalecké dokazovanie uznesením zo dňa 01. 08. 2008 na návrh odporcu, okresný súd vyzval odporcu až dňa 11. 02. 2009 na poskytnutie súčinnosti znalcovi, a to pod hrozbou poriadkových opatrení. Uznesením sp. zn. 10 C 120/2005-149 zo dňa 28. 04. 2009 súd uložil odporcovi poriadkovú pokutu za neposkytnutie súčinnosti súdnemu znalcovi. Okresný súd teda vyzval odporcu na poskytnutie súčinnosti znalcovi až po takmer 7 mesiacoch od nariadenia znaleckého dokazovania a poriadkovú pokutu mu uložil až po ďalších 2 mesiacoch. Z priloženej chronológie okresného súdu ďalej vyplýva, že ďalším úkonom súdu vo veci bolo vydanie uznesenia sp. zn. 10C 120/2005-163 zo dňa 28. 10. 2009, ktorým súd zamietol návrh odporcu na prerušenie konania. Sťažovateľka poukazuje na to, že súd disponuje aj možnosťou uloženia ďalšej pokuty až do výšky 1 640 eur, a to v zmysle ustanovenia § 53 ods. 2 O. s. p. Sťažovateľka taktiež poukazuje na to, že neposkytnutie súčinnosti môže vyústiť aj do naplnenia znakov skutkovej podstaty trestného činu pohrdania súdom podľa ustanovenia § 343 TZ, a to aj bez nutnosti predchádzajúceho využitia poriadkových opatrení.

Sťažovateľka nesúhlasí s vyjadrením okresného súdu pokiaľ ide o zbavovanie sa zodpovednosti okresného súdu za celkovú dĺžku konania takmer 5 rokov bez meritórneho rozhodnutia vo veci samej poukázaním na to, že túto zapríčinili účastníci konania. (...)

Sťažovateľka je presvedčená, že svojim konaním neprispela k dĺžke konania a poskytla okresnému súdu dostatočnú a potrebnú súčinnosť. (...)

Zo sťažnosti sťažovateľky, ako aj z chronológie konania uvádzanej v sťažnosti vyplývajú obdobia nečinnosti Okresného súdu Košice I. Počas celej tejto doby okresný súd nevykonával vo veci žiadny úkon smerujúci k prejednaniu veci a k jej skončeniu, teda k naplneniu zmyslu a cieľa občianskeho súdneho konania - k odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľky.

Vzhľadom na charakter sporu nevie sťažovateľka o skutočnosti, ktorá by mohla ospravedlniť čas takmer 5 rokov, v priebehu ktorého Okresný súd Košice I vo veci

právoplatne nerozhodol, a preto sťažovateľka trvajúc na podanej sťažnosti navrhuje, aby Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako v nej uvádza. Ochrana práv sťažovateľky, ako účastníčky konania, nie je ani rýchla, ani účinná a okresný súd v konaní nepostupuje tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. (...)

Sťažovateľka si vyčísluje trovy zastupovania v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, za 3 úkony právnej služby podľa ustanovenia § 11 ods. 2 Vyhlášky č. 655/2004 Z. z.: 1. Prevzatie a príprava zastupovania, 2. Sťažnosť na Ústavný súd Slovenskej republiky 3. Vyjadrenie, spolu vo výške 454,96 EUR. (...)

Zároveň sťažovateľka oznamuje, že súhlasí s tým, aby Ústavný súd Slovenskej republiky upustil od ústneho pojednávania o prijatom návrhu.»

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil takýto priebeh a stav konania vedeného na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 10 C 120/05:

Dňa 28. júna 2005 podala sťažovateľka na okresnom súde žalobný návrh na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva proti Ing. F. L. (ďalej aj „odporca“).

Dňa 13. júla 2005 súd vyzval sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku za návrh na začatie konania.

Dňa 1. augusta 2005 súd vyzval sťažovateľku na zdokladovanie osobných majetkových a zárobkových pomerov, pretože táto požiadala o čiastočné oslobodenie od súdnych poplatkov.

Dňa 9. novembra 2005 súd opätovne vyzval sťažovateľku, aby zaplatila súdny poplatok vo výške 9 500 Sk, a zároveň jej oznámil, že podstatne vyšší poplatok vo výzve zo 13. júla 2005 bol nesprávne vyrubený, a preto ju treba považovať za bezpredmetnú.

Dňa 30. novembra 2005 súd uznesením vyzval účastníkov konania, aby sa vyjadrili, či súhlasia s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania podľa § 115a Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“). Zároveň vyzval odporcu, aby sa vyjadril k návrhu sťažovateľky.

Dňa 25. januára 2006 po žiadosti odporcu o predĺženie lehoty na podanie písomného vyjadrenia k návrhu sťažovateľky ho súd opätovne vyzval, aby sa vyjadril k predmetnému návrhu.

Dňa 6. marca 2006 bolo súdu doručené písomné vyjadrenie odporcu.

Dňa 21. marca 2006 súd vyzval sťažovateľku, aby zaujala písomné stanovisko k vyjadreniu odporcu.

Dňa 13. apríla 2006 súd vyzval odporcu, aby sa vyjadril k stanovisku sťažovateľky.

Dňa 19. apríla 2007 súd vyzval sťažovateľku, aby zaplatila doplatok k súdnemu poplatku za návrh.

Dňa 5. júna 2007 sťažovateľka zaplatila doplatok k súdnemu poplatku.

Dňa 12. júna 2007 súd nariadil termín pojednávania na 12. september 2007.

Dňa 12. septembra 2007 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito pre účely vykonania ďalšieho dokazovania.

Dňa 18. septembra 2007 súd požiadal štyri realitné kancelárie, aby oznámili trhovú cenu sporných nehnuteľností, a zároveň vyzval účastníkov konania, aby sa vyjadrili, či súhlasia s cenami nehnuteľností, ktoré by boli určené realitnými kancelármi, alebo navrhujú znalecké dokazovanie.

Dňa 2. mája 2008 súd nariadil termín pojednávania na 11. jún 2008.

Dňa 20. mája 2008 súd zmenil termín pojednávania na 25. jún 2008.

Dňa 25. júna 2008 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito pre účely nariadenia znaleckého dokazovania.

Dňa 1. augusta 2008 súd uznesením č. k. 10 C 120/05-144 nariadil vo veci znalecké dokazovanie.

Dňa 1. októbra 2008 a opätovne 5. novembra 2008 súd požiadal kataster nehnuteľností, aby doručil príslušné listy vlastníctva a katastrálne mapy k sporným nehnuteľnostiam.

Dňa 10. decembra 2008 súd zaslal znalcovi fotokópie listín zo súdneho spisu, potrebné na vypracovanie znaleckého posudku.

Dňa 12. februára 2009 súd vyzval odporcu, aby poskytol potrebnú súčinnosť znalcovi pri vypracovaní znaleckého posudku.

Dňa 28. apríla 2009 súd uznesením č. k. 10 C 120/05-149 uložil odporcovi poriadkovú pokutu, pretože neumožnil vykonanie miestneho šetrenia ustanovenému znalcovi ani po výzve súdu.

Dňa 29. júna 2009 odporca podal odvolanie proti uvedenému uzneseniu.

Dňa 2. júla 2009 súd vyzval účastníkov konania, aby sa vyjadrili, či v súlade so zásadou hospodárnosti konania súhlasia s priemernou cenou bytov, ktoré boli určené realitnými kancelármi.

Dňa 5. augusta 2009 bol súdu doručený návrh odporcu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) OSP spojený s odpoveďou na výzvu súdu z 2. júla 2009.

Dňa 2. septembra 2009 súd zaslal sťažovateľke návrh na prerušenie konania s tým, aby sa k nemu vyjadrila.

Dňa 28. októbra 2009 súd uznesením č. k. 10 C 120/05-163 zamietol návrh odporcu na prerušenie konania.

Dňa 30. novembra 2009 odporca podal odvolanie proti uzneseniu súdu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania.

Dňa 2. decembra 2009 súd poslal rovnopis podaného odvolania sťažovateľke, aby k nemu zaujala stanovisko.

Dňa 16. decembra 2009 bol spis predložený Krajskému súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“), aby rozhodol o uvedenom odvolaní.

Dňa 26. januára 2010 krajský súd požiadal o predloženie súvisiaceho spisu okresného súdu sp. zn. 38 C 394/09.

Dňa 29. januára 2010 krajský súd uznesením č. k. 1 Co 266/09-183 napadnuté uznesenie okresného súdu zmenil tak, „že konanie v predmetnej veci prerušuje do právoplatného skončenia veci Okresného súdu Košice I sp. zn.:38C 394/2009“.

Dňa 19. februára 2010 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 2. marca 2010 súd zaslal uvedené uznesenie krajského súdu účastníkom konania a dal pokyn na uloženie spisu sp. zn. 10 C 120/05 na lehotu dvoch mesiacov, resp. na opakované zisťovanie skončenia veci sp. zn. 38 C 394/09.

Dňa 8. apríla 2010 sťažovateľka podala dovolanie proti uzneseniu krajského súdu č. k. 1 Co 266/09-183.

Dňa 9. apríla 2010 súd zaslal odporcovi rovnopis podaného dovolania, aby sa k nemu vyjadril (doručenie súdnym doručovateľom však nebolo úspešné).

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 120/05 dochádza k porušovaniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti môže predstavovať určitý stupeň zložitosti súvisiaci s určovaním možnosti jej reálneho rozdelenia, resp. jej hodnoty znaleckým dokazovaním. Doterajší zdĺhavý priebeh napadnutého konania však ústavný nemôže pripísať na vrub faktickej náročnosti prerokovávanej veci.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci a konštatuje, že okresný súd bol v danej veci opakovane neefektívne činný alebo absolútne

nečinný, a to konkrétne od 13. júla 2005 do 9. novembra 2005 (štyri mesiace), od 13. apríla 2006 do 19. apríla 2007 (dvanásť mesiacov) a od 18. septembra 2007 do 2. mája 2008 (sedem mesiacov). Uvedená nečinnosť alebo neefektívna činnosť okresného súdu nie je ničím ospravedliteľná, pretože počas takmer dvoch rokov súd nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka ako navrhovateľka v predmetnej veci počas súdneho konania nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02). Uvedené obdobia nečinnosti okresného súdu bez akýchkoľvek zákonných dôvodov treba považovať za zbytočné prieťahy v konaní, ktoré sú z ústavnoprávneho aspektu netolerovateľné. Vzhľadom na uvedenú dlhodobú nečinnosť okresného súdu ústavný súd konštatuje, že v konaní došlo k prieťahom, ktoré neboli spôsobené zložitou vecou ani správaním účastníkov konania, ale v dôsledku postupu okresného súdu.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. Vzhľadom na to, že 29. januára 2010 krajský súd uznesením č. k. 1 Co 266/09-183 napadnuté konanie prerušil, neprichádzalo do úvahy v okolnostiach danej veci rozhodnutie podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde.

Z dôvodu prerušenia napadnutého konania pred okresným súdom ak nedôjde k odpadnutiu prekážky prerušeného konania postupom predvídaným v uvedenom uznesení, nemôžu sa v prerušovanom konaní vykonávať žiadne procesné úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty účastníkov, a tým k naplneniu účelu označeného základného práva, tak ako to už bolo uvedené. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nečinnosť súdu v dôsledku existencie odôvodnenej prekážky jeho postupu, tak ako to je v danom prípade, neposudzuje ako zbytočné prieťahy v súdnom konaní (*mutatis mutandis* II. ÚS 3/00, III. ÚS 42/02, I. ÚS 65/03).

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľka požadovala priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 4 000 €, pretože sa „domnieva, že doba, ktorá uplynula od podania návrhu až doposiaľ, teda doba 4 rokov a bezmála 5 mesiacov, je neprimerane dlhá a ničím neospravedlňiteľná a nezdôvodniteľná“.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľku. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať jej aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľky, ako aj vzhľadom na povahu veci považuje za primerané vo výške 2 000 €.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2.

6. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania vo výške 444,04 € z dôvodu trov jej právneho zastúpenia.

Sťažovateľke vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátkou za tri úkony právnej služby (príprava a prevzatie zastúpenia 10. novembra 2009, podanie sťažnosti 19. novembra 2009 a podanie písomného stanoviska k vyjadreniu okresného súdu 10. mája 2010). Za dva úkony vykonané v roku 2009 patrí odmena v sume dvakrát po 115,90 € a režijný paušál dvakrát po 6,95 € a za jeden úkon vykonaný v roku 2010 patrí odmena v sume 120,23 € a režijný paušál 7,21 € (v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky

Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú sumu 373,14 €, ku ktorej bolo treba pripočítať 19 % DPH, teda sumu 70,90 €, t. j. trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú celkove sumu 444,04 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľky rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. júna 2010